

DE ADVENT EN DE ADVENTSKRANS

Tijdens deze bijeenkomst gaan we de betekenis van de advent en de adventskrans nader bekijken. Advent als een voorbereidingstijd en het uitkijken en het verlangen naar de komst van Jezus. Met kinderen kunnen we dit doen aan de hand van het uitwisselen van ervaringen in verband met het uitkijken en het wachten op een persoon of een feest. Met een adventskrans of een adventskalender kunnen we die periode van uitkijken en wachten visueel zichtbaar maken in de kerk of bij ons thuis. Voor kinderen is het zeer belangrijk dat ze werkelijk zien en aanvoelen dat de periode van wachten korter wordt.

BETEKENIS VAN DE ADVENT

Inleefverhaal indien er jongere kinderen (6-10j) zijn in de groep

"Hoe lang duurt het nog?" vraagt Jakob aan mama.

"Nog een hele week!" antwoordt mama.

"Zooooo lang! Bah, ik haat dat wachten!" gromt Jakob.

Volgende week komt Daan logeren. Daan is Jacobs beste vriend. Samen hebben ze heel wat lol beleefd. Jakob wou dat hij er nu al was. Droevig staart Jakob uit het raam...

"Zit toch niet zo te mokken! Denk al eens na over wat jullie allemaal zullen doen, zegt mama ineens." "Dat is een goed idee!" zegt Jakob en hij loopt naar zijn kamer.

Op zijn kamertje denkt Jakob hard na. Wat zullen Daan en hij allemaal doen? Knutselen, zwemmen, kaarten ... en nog veel meer. Plotseling weet hij het! Hij zal zijn tent in de speelkamer opzetten. Daar kunnen ze in spelen. Vol goede moed gaat Jakob aan de slag...

Als Daan aankomt, laat Jakob de tent zien. Aan de ingang hangt een bordje met 'Welkom Daan!' op. Daan vindt het geweldig. Wat is het leuk zo ontvangen te worden.

Wachten op iets of iemand

Hebben jullie het ook al eens meegemaakt dat jullie moesten wachten op iets of op iemand? Vertel.

(b.v. eerste communie, sinterklaas, verjaardagsfeestje, bus...)

Duurde het lang? Hoe voelde jij je als het moment daar was?

Heeft iemand van jullie al eens moeten wachten op een broertje of zusje die geboren moest worden?

Hoe werd zijn/haar komst bij jou thuis voorbereid? Vertel.

Wachten op de komst van Jezus

Binnenkort wordt Jezus geboren. Weten jullie wanneer? (Kerstmis)

Als christenen kijken wij hier verlangend naar uit. Enkele weken voor Kerstmis beginnen wij ons hierop voor te bereiden. Hoe heet die periode waarin we ons voorbereiden op de komst van Jezus? (Advent)

Weten jullie wanneer die begint? (vandaag) En hoeveel zondagen zijn er in de advent? (vier)

De betekenis van de advent

Advent is een woord dat is afgeleid van het Latijnse woord '**Adventus**' (komst, er aan komen) en advenire (naartoe komen). Advent betekent dus 'God komt naar ons toe'. Tijdens de advent maken we ons hart klaar om Jezus te ontvangen. Enerzijds is het de periode van voorbereiding op het Kerstfeest, anderzijds is het ook de periode van verwachting van Jezus' wederkomst op het einde der tijden.

Advent in de kerk

Hoe zie je in de kerk dat het advent is?

Er wordt in de kerk een adventskrans geplaatst. Je ziet tijdens de advent de paarse kleur verschijnen: de priester draagt een kazuifel in de paarse kleur, en op de lezenaar ligt een paarse doek. Paars is de kleur van de bezinning en bekering. Er wordt ook geen 'Eer aan God' en 'Alleluia' gezongen, want advent is een tijd van inkeer. Met Kerstmis mag het dan weer vreugdevol gezongen worden voor onze blijdschap bij de geboorte van Jezus (vergelijk met een verjaardagslied). In de periode van de advent verwijzen ook de lezingen uit de Bijbel naar duisternis en licht in het leven.

'Het volk dat rond dwaalt in het donker ziet een helder licht.
Over hen die wonen in een land vol duisternis gaat een stralend licht op'
(Jes 9,1).

BETEKENIS VAN DE ADVENTSKRANS

Suggestiespel indien er jongere kinderen (6-10j) zijn in de groep

Stop in onzichtbare zakken materiaal waarmee een kerstkrans wordt gemaakt.

Laat de kinderen voelen en ruiken aan de takken, de kaarsen, het lint, een ronde vorm.

Laat ze hun ervaringen vertellen.

Nadien kan één voor één het materiaal uit de zakken gehaald worden en de betekenis ervan geduid worden.

Adventskrans maken

Christenen maken de advent symbolisch zichtbaar aan de hand van een **adventskrans** met vier kaarsen erop.

De krans is hierbij van oorsprong rond en verwijst naar het vroegere Joel (=wiel). De krans wordt bedekt met groenblijvende takken. Groen is de kleur van de hoop en symboliseert ook het eeuwige leven.

Het paarse lint dat doorheen het groen is geslingerd, spoort ons aan tot bezinning en nadenken over onszelf.

De kaarsen symboliseren het licht van God die in de wereld is gekomen door de geboorte van Zijn zoon Jezus.

De kaarsen zijn paars van kleur (behalve de derde die roze is) en er wordt elke week een kaars extra aangestoken. Hoe meer Licht, hoe nader het moment komt waarop Jezus 'Het Licht' in de wereld komt. Op de laatste zondag voor de 24ste december branden dan alle vier de kaarsen. In het midden van de adventskrans kan men een hogere witte kaars plaatsen die symbool staat voor Jezus Christus. Deze vijfde kaars wordt dan op Kerstdag aangestoken.

Indien mogelijk kan hier samen met de kinderen een adventskrans gemaakt worden voor in de kerk of voor thuis.

Symboliek van de adventskrans

In een tijd waarin het steeds vroeger donker wordt verspreiden de kaarsjes hun warme licht. Zij doen ons denken aan Christus, het Licht dat in de wereld zal komen, en overal vrede en warmte brengt.

Oorsprong van de adventskrans

De adventskrans is afkomstig van een gebruik in kloosters waar ze in de donkere kamers extra licht maakten voor de advent. Voor de gelegenheid werd de lichtboog met groene takken en kaarsen versierd.

In de kloosters waar de traditie heel sterk was waren er de volgende kleuren:

op een groene adventskrans stonden 3 paarse en 1 roze kaars en er om heen gewikkeld: paarse linten.

Paars is de kleur van inkeer, en bezinning: nadenken over ons leven en tijd maken voor God.

De roze kaars betekende dat het niet lang meer duurde voor het kerstkind kwam.

Met Kerstmis werden de paarse linten vervangen door witte linten en de krans werd omhoog gehangen in het gewelf van de kerk.

Adventskalender

Niet alleen met de adventskrans kan je naar Kerstmis toeleven. Ook een adventskalender is een mooie manier om de dagen naar Kerstmis af te tellen. Vooral kinderen vinden dit een leuke manier. Soms wordt een adventskalender voorzien van luikjes waarin een opdracht of een lekkernij voor de kinderen verstopt zit. Ook Welzijnszorg voorziet elk jaar een adventskalender voor volwassenen en voor kinderen. (eventueel hier die kalender aan de kinderen tonen) In bijlage vind je een voorbeeld van een adventskalender die de kinderen zelf kunnen maken.

HET LITURGISCH JAAR

De eerste zondag van de Advent is ook het begin van een nieuw kerkelijk of liturgisch jaar. Iedere periode heeft ook zijn eigen liturgische kleur; paars is de kleur van bezinning, wit van feest, groen van de gewone tijd door het jaar. De laatste zondag van het kerkelijk jaar is het feest van Christus Koning. Zo vieren we ieder jaar weer opnieuw alle gebeurtenissen vanaf het begin van Jezus' leven tot en met zijn hemelvaart en de geboorte van de jonge kerk. Dit jaar is het liturgisch B-jaar waarin de lezingen van Marcus aan bod komen.

Verskil aanbrengeu tussen liturgisch jaar, schooljaar en burgerlijk jaar

Eerst wens je de kinderen allemaal een gelukkig nieuwjaar. Waarschijnlijk zullen de kinderen raar opkijken en zeggen dat je mis bent. Dan kan je erop wijzen dat er vandaag wel degelijk een nieuw jaar start.

Niet het schooljaar want dat start op 1 september. Ook geen nieuw burgerlijk jaar, want dat start op 1 januari. Maar een nieuw liturgisch kerkjaar die start met de 1ste zondag van de advent.

Hoe is een liturgisch jaar opgebouwd?

Op de volgende pagina ziet u 2 tekeningen waaruit duidelijk blijkt hoe het kerkelijk jaar is opgebouwd. Met kleine kinderen tot 10 jaar kan je de tekening gebruiken, met grotere kinderen tot 14 jaar de cirkelvorm. Bespreek met de kinderen de verschillende onderdelen van het kerkelijk jaar: De advent duurt 4 weken en is een voorbereiding op het feest van Kerstmis, de dag waarop we de geboorte van Jezus herdenken. Het hoogfeest van het kerkelijk jaar is Pasen, waarop wij de verrijzenis van Jezus Christus herdenken. De voorbereidingstijd voor Pasen is de vasten of veertigdagentijd. De paastijd duurt 50 dagen en eindigt met Pinksteren. Het kerkelijk eindigt met Christus Koning. Let vooral op de cirkelvorm, die erop duidt dat de cyclus nooit stopt, maar telkens opnieuw begint. Elke jaar opnieuw komen de feesten terug en elk jaar krijgt men de kans om ze dieper, bewuster te beleven, omdat men elk jaar nieuwe ervaringen opdoet en men met nieuwe ideeën geconfronteerd wordt.

Gebruik van liturgische kleuren in de kerk

In de liturgie wordt aan de hand van kleuren symboliek gegeven aan de periode van het jaar. Dit is voornamelijk duidelijk in de gewaden van de priesters, maar ook in de lopers op de lezaar.

Groen: is de kleur voor nieuw leven, groei, hoop... Deze kleur wordt gebruikt in de tijd tussen de feesten.

Paars: is de kleur van boetedoening en bezinning. Deze liturgische kleur wordt gebruikt in de weken van de advent en de veertigdagentijd. Paars wordt ook gebruikt bij begrafenissen en op Goede Vrijdag, als teken van rouw.

Wit: is de kleur van zuiverheid, reinheid en onschuld. Het is de kleur die verwijst naar Jezus Christus: het Licht in de wereld. Het is de liturgische kleur die gebruikt wordt op feesten zoals Kerstmis en Pasen.

Rood: is de kleur van liefde, vuur en lijden. Ze staat symbool voor de herdenking van heiligen en martelaren die stierven voor het Christendom. Als kleur van vuur wordt deze kleur gebruikt op Pinksteren.

Als extra activiteit kan je de kinderen het blad geven met daarop de kleuren en de periodes van het liturgisch jaar. Je kan hen vragen om zelf bij de periodes de juiste kleur te noteren. Eventueel kunnen ze het ook uitknippen om het nadien thuis nog eens als oefening opnieuw te leggen. Een idee is om tijdens het ganse jaar in de kerk verder te werken met een kijkhoek voor de kleuren. Je kan vooraan in de kerk een plaats voorzien waar telkens een gekleurde doek wordt gelegd met een symbool van de bijpassende periode. Vb: advent: paarse doek met adventskrans erop; tijd door het jaar: groen doek met drie kronen van de koningen (iets toepasselijk bij de lezing van de zondag)...

Liturgisch jaar op het ritme van de seizoenen

Kennen jullie de 4 seizoenen? Noem ze eens op. (lente, zomer, herfst en winter)

Het liturgisch jaar volgt ook de 4 seizoenen van het jaar, maar begint bij de winter. Aan wat denken jullie als je aan de winter denkt? (kil, koud, donker, sneeuw, ...) Tijdens de advent zijn het de donkerste en de koudste dagen van het jaar. Daarom steken we kaarsjes aan op de adventskaars, omdat we verlangen naar meer licht en warmte in ons leven. Dat gebeurt met Kerstmis, als Jezus geboren wordt. Het Licht is in de wereld gekomen en de dagen beginnen langer te worden. Welk seizoen komt na de winter? (de lente) Waaraan denk je als aan de lente denkt? (blaadjes aan de bomen, bloemen die bloeien, lammetjes, kuikentjes....) Tijdens de lente komt alles terug tot leven: de bomen, de bloemen. En er is ook nieuw leven: de lammetjes en de kuikentjes. Wat we dachten dat dood was (de bomen) komt opnieuw tot leven. Zo is het ook met Pasen. Iedereen denkt dat Jezus dood is, maar de verrijzenis van Jezus leert ons dat Hij verder leeft over de dood heen. Daarna komt de zomer. Waaraan denk je dan? (de warmte, de zon...) We hebben het warm en we komen naar buiten, net zoals de vrienden van Jezus die met Pinksteren de heilige Geest ontvangen hebben. Ze komen uit hun huis om aan iedereen de Blijde boodschap te vertellen. En na de zomer komt tenslotte de herfst. Waaraan denk je bij de herfst? (vallende bladeren, regen...) In de herfst vallen de bladeren af en gaan alle bomen precies weer dood. In die periode van het jaar vieren we Allerheiligen en Allerzielen in de kerk. Dan denken we aan alle mensen die overleden zijn. Laat de kinderen bij de cirkelvorm van het liturgisch jaar de namen van de 4 seizoenen schrijven. Of maak gebruik van de tweede cirkelvorm waarop de seizoenen reeds vermeld staan.

Lezingen in het liturgisch jaar

Elke zondag lezen we in de kerk verhalen die gekoppeld zijn aan het leven, de dood en de verrijzenis van Jezus. Weten jullie in welk boek deze verhalen te lezen zijn? (de Bijbel). Weten jullie wie die verhalen over Jezus geschreven heeft? (De 4 evangelisten) Kennen jullie de namen van de 4 evangelisten? Laat de kinderen dit eventueel opzoeken in een Bijbel (Mattheus, Marcus, Lucas en Johannes). Met het trucje 'MatMaLuJo' kan je de volgorde van de namen van de 4 evangelisten gemakkelijk onthouden. Wat is een evangelist? (iemand die de boodschap van Jezus neergeschreven heeft, zodat Zijn boodschap kon doorgegeven worden aan hen die Jezus willen volgen).

In de liturgische jaren heb je drie cycli voor het lezen van de verhalen: een A-jaar (Mattheus) , B-jaar (Marcus) en een C -jaar (Lucas). De verhalen van Lucas worden gelezen bij de sterke tijden zoals Kerstmis en Pasen. Dit jaar lezen we de verhalen van Marcus. Zijn evangelie is het oudste van de vier evangeliën.

De 4 evangelisten

In beelden en schilderijen worden de 4 evangelisten dikwijls vergeleken met een dier.

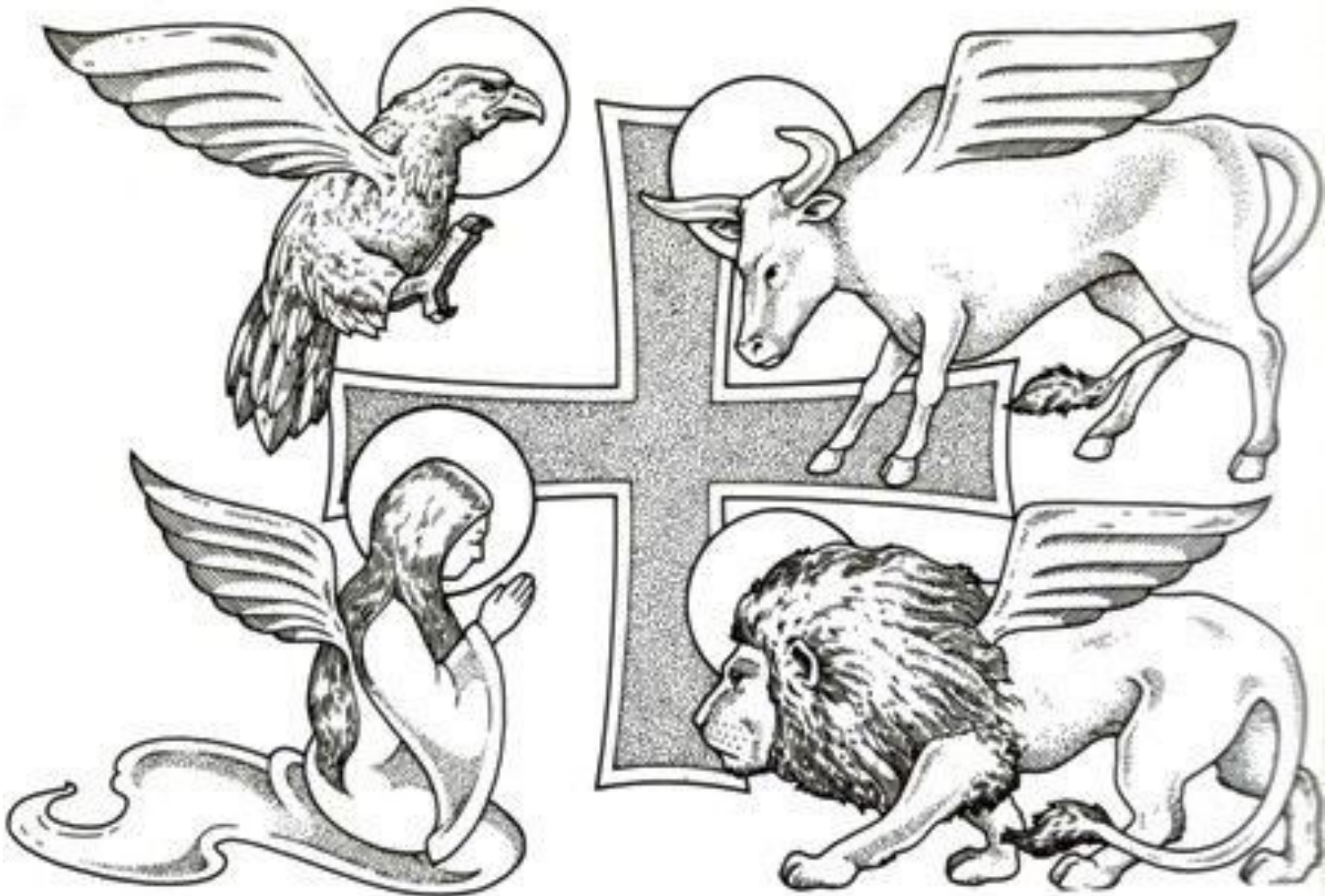
Mattheus: een gevleugelde mens (engel)

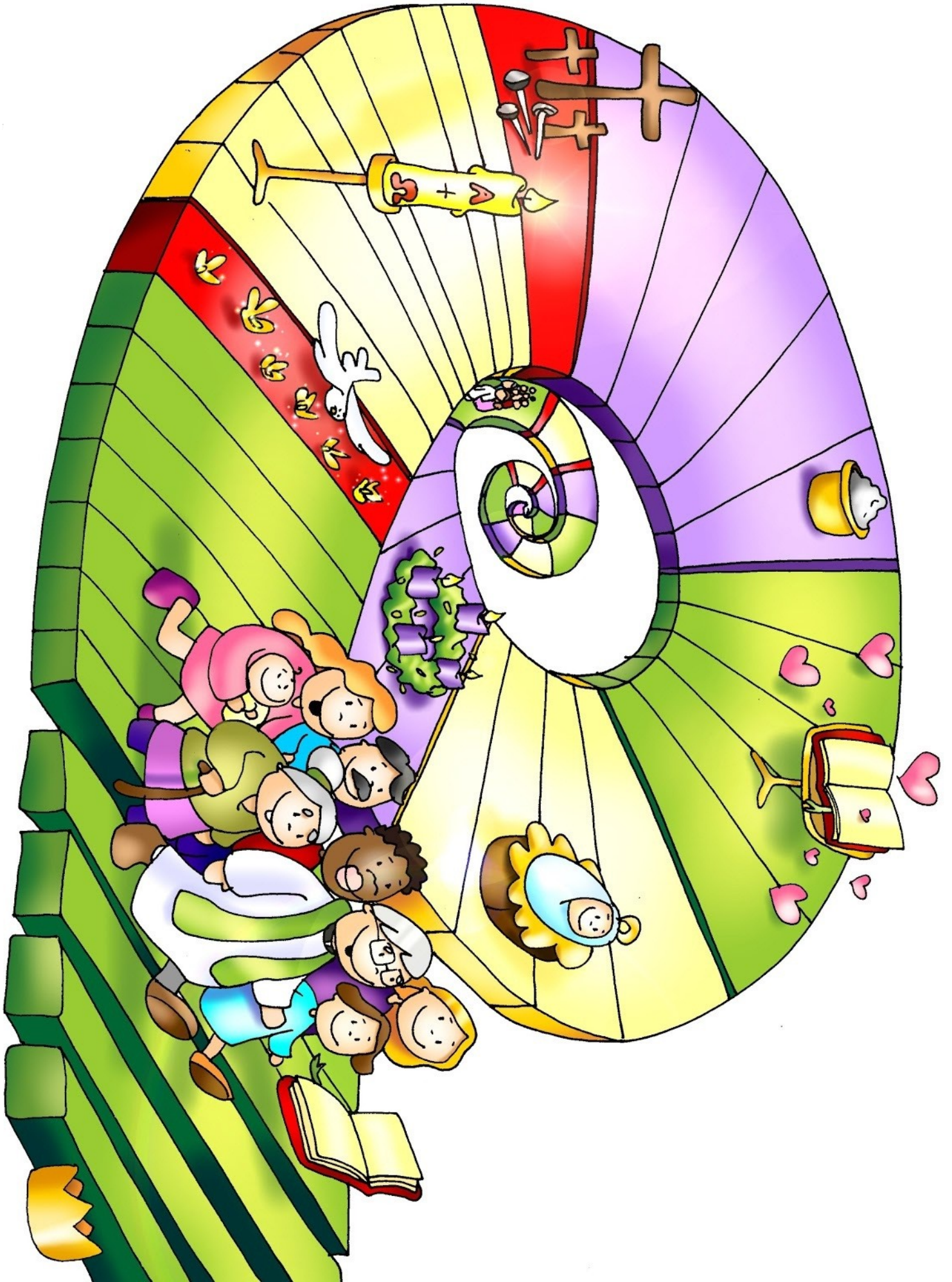
Marcus: een gevleugelde leeuw

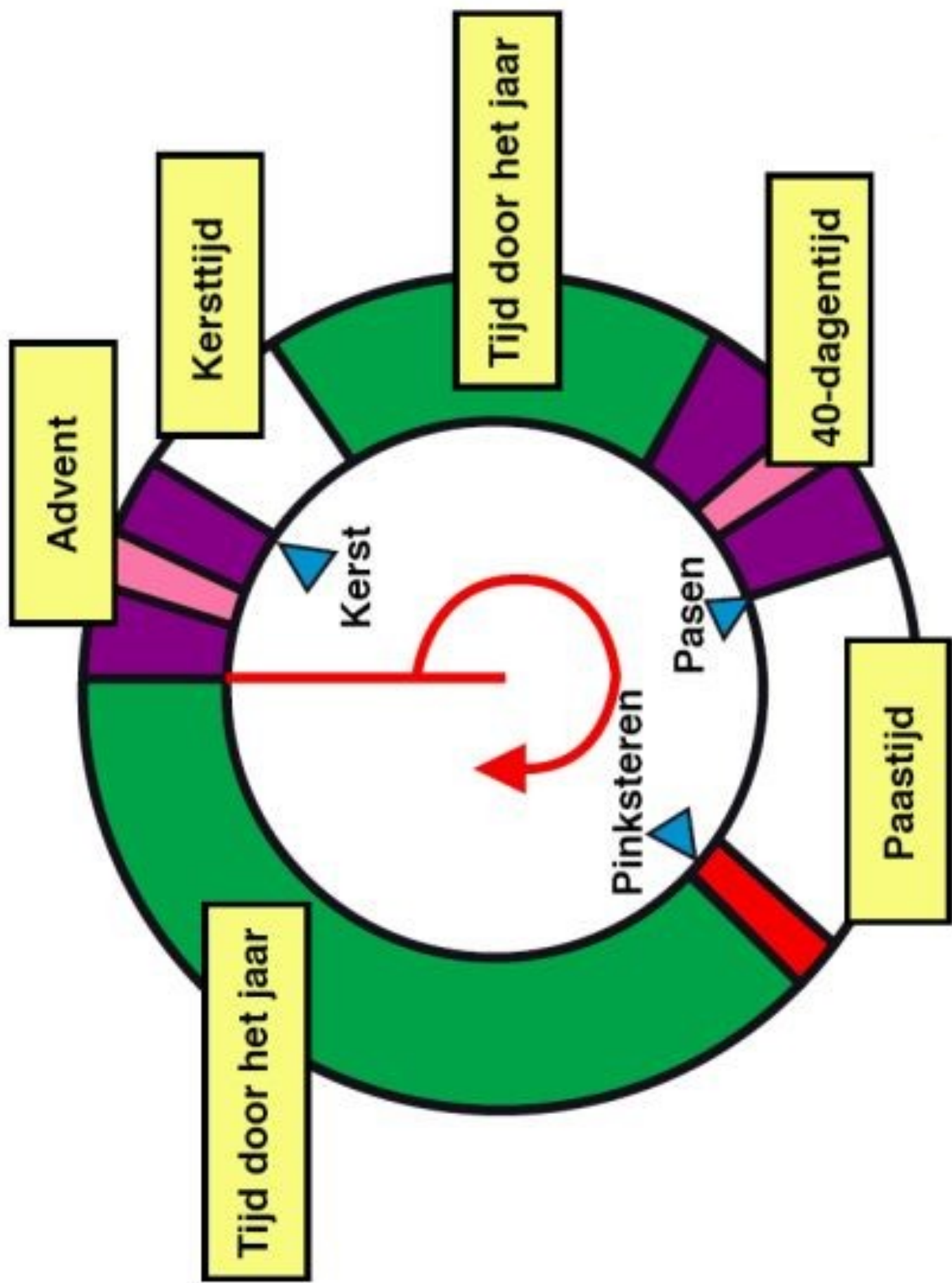
Lucas: een stier

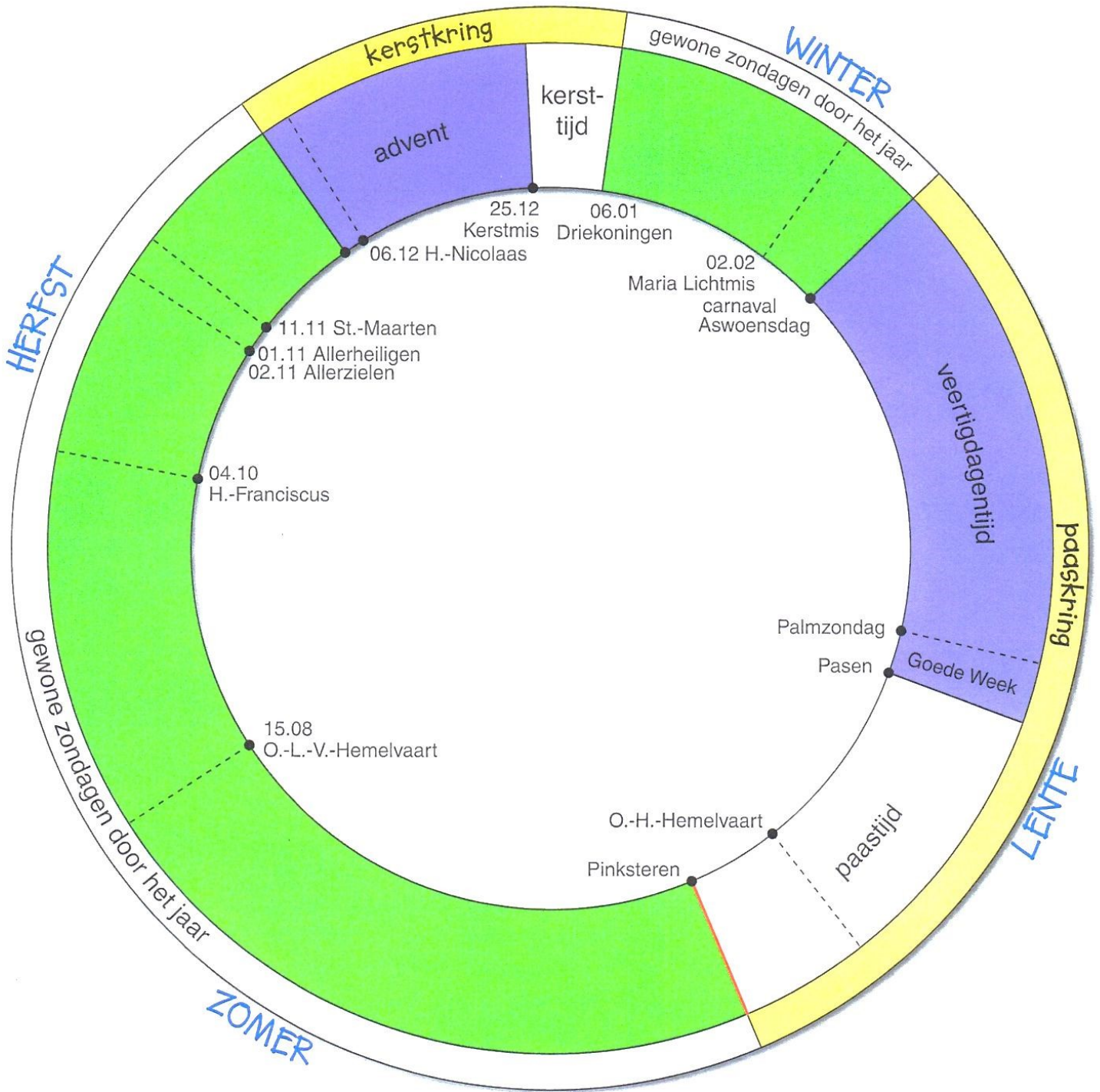
Johannes: een adelaar.

Laat de kinderen de tekening hieronder bekijken en vraag hen om bij het dier dat de evangelist Marcus voorstelt zijn naam te schrijven.

Gebruik van kleuren in de liturgie.

<p>Groen</p> <p>hoop - verlangen</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Hoop en verlangen ✦ 'tijd door het jaar' 	<p>Paars</p> <p>boete - rouw</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Boete: <ul style="list-style-type: none"> × Tijdens de voorbereiding op feesten <ul style="list-style-type: none"> - Advent - Vasten ✦ Rouw: <ul style="list-style-type: none"> × Allerzielen × begrafenissen
<p>Rood</p> <p>vuur - liefde</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Gods liefde, vuur van de Heilige Geest ✦ Pinksteren ✦ Goede Vrijdag ✦ Martelarenfeesten (rood = kleur van bloed) 	<p>Wit (geel)</p> <p>feest - vreugde</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Feest en vreugde ✦ Alle feesten en tijd van navieren: <ul style="list-style-type: none"> × Kerstmis × Pasen × Allerheiligen × Tenhemelopneming van Maria

Kleur het vakje naast elke periode in de juiste liturgische kleur.

ADVENT	
KERSTMIS	
KERSTTIJD	
GEWONE ZONDAGEN	
40-DAGENTIJD	
PASEN	
PAASTIJD	
PINKSTEREN	
GEWONE ZONDAGEN	

JOHANNES DE DOPER

Marcus 1, 1- 15

Lezen van het Bijbelverhaal

Vandaag willen we stilstaan bij het verhaal van Johannes de Doper. Het verhaal wordt het liefst uit de Bijbel zelf voorgelezen. Hieronder staat het verhaal in dialoogvorm uit het evangelieboek voor vieringen met kinderen. Indien mogelijk wordt het door 3 verschillende personen gelezen. Om het nog levensechter te maken zouden de personen die de rol van de profeet Jesaja en Johannes lezen, verkleed kunnen zijn.

Verteller Uit het heilig Evangelie volgens Marcus.
Begin van de Blijde Boodschap van Jezus Christus, de zoon van God.
Bij de profeet Jesaja staat geschreven:

Profeet 'Zie, Ik zend een bode voor jullie uit
die voor jullie de weg zal voorbereiden;
een stem van iemand die roept in de woestijn:
"Maak de weg van de Heer klaar,
Maak zijn paden recht."

Verteller Precies zo trad Johannes op in de woestijn en doopte;
hij preekte een doopsel
waardoor de mensen zich zouden bekeren,
om vergeving van zonden te krijgen.
Alle mensen in het land Judea
en alle inwoners van Jeruzalem gingen naar hem toe.
Ze lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan,
terwijl ze hun zonden openlijk bekenden.
Hij preekte:

Johannes "Na mij komt Iemand die sterker is dan ik,
en ik ben niet waardig mij te bukken
en de riem van zijn sandalen los te maken.
Ik heb jullie gedoopt met water
maar Hij zal jullie dopen met de heilige Geest."

Verteller Woord van de Heer.

Spel over de inhoud van het verhaal

Verdeel de groep in 2 of meerdere groepen en geef aan elke groep verschillende kaartjes.
Lees vraag per vraag voor, en laat de kinderen de verschillende antwoorden van de groep op de kaartjes schrijven.
Laat de kinderen de antwoorden voorlezen en ga in gesprek. Geef eventueel ook zelf wat uitleg bij de vragen,
indien er onvoldoende respons zou komen uit de groep.

Vraag 1: De profeet Jesaja roept in de woestijn. Waarom is de woestijn in de Bijbel zo bijzonder?
(Het is een plaats om na te denken of alleen te zijn, een tijd van bezinning, een tijd van jezelf bevragen...)

Vraag 2: Johannes vraagt aan de mensen om zich te bekeren. Wat betekent de uitdrukking 'zich bekeren'?
(zich omkeren, anders gaan leven, de rug keren naar een leven dat niet beantwoordt aan wat God voor de mensen wil, een nieuwe manier van denken en leven aannemen...)

Vraag 3: De mensen lieten zich door Johannes dopen in de Jordaan. Waarom laten mensen zich dopen?
(kind worden van God, een leven met God beginnen, wegspoelen van alle zonden, nieuw leven...)

Vraag 4: Wat zijn volgens jullie 'zonden'?
(dingen die je fout doet tegenover je medemensen en God)

Wat is een profeet?

Toon aan de kinderen de afbeelding van het beeld. Vertel hen dat dit een beeld is die in Antwerpen in een openluchtmuseum staat. De naam van het beeld is 'De Profeet'. Aan de hand van deze foto gaan we proberen achterhalen wat een profeet nu eigenlijk is. Laat de kinderen rechtstaan en zorg ervoor dat ze allemaal de foto kunnen zien. Eventueel voor meerdere foto's zorgen. Stel volgende vragen:

Hoe staan **de voeten** van de profeet? (Zijn voeten staan bijna evenwijdig aan elkaar, met wat ruimte ertussen en plat op de grond)

Plaats je voeten zoals het beeld van de profeet. Sta je dikwijls zo?

Hoe voelt het om zo te staan?

De voeten staan stevig op de grond. Een profeet is duidelijk iemand die niet zweeft.

Wat heeft hij in **zijn linkerhand**? (een stok)

Ken je mensen die al eens een stok in hun hand hebben? (Sinterklaas, herders, wandelaars in de bergen, oude mensen die het moeilijk hebben om te gaan,...)

Wat doen die mensen met die stok? (wandelen houvast...)

Waarom zou een profeet een stok in zijn hand hebben?

De staf van de profeet wijst erop dat hij rondtrekt om zoveel mogelijk mensen te bereiken.

Zijn rechterhand is omhoog gericht.

Wat zou de profeet met deze houding willen zeggen? (Hij vraagt met zijn hand aandacht: 'Mensen, word eens even stil, ik heb je wat te zeggen ...' Hij wijst met zijn hand naar de hemel en zo symbolisch naar God: 'God heeft mij gezegd dat ik jullie moest vragen, zeggen ... of ...')

Hij wijst naar God, daarmee wil hij laten weten dat hij zich door God laat inspireren.

Zijn mond is open.

Waarom zou de mond van een profeet open zijn? (Hij gaapt van verveling? Hij wil iets zeggen? Hij laat zijn tanden zien omdat hij boos is? ...)

Wat zou een profeet te zeggen hebben? (dat we anders moeten leven, dat we ons moeten bekeren...)

Hij zegt aan de mensen wat God van hen verlangt.

Bekeren = omkeren

Een profeet is dus iemand die ons de goede weg toont, de weg naar God. We hebben daarnet al gezegd dat we nu in de advent zijn. Tijdens de advent bereiden we ons voor op de komst van Christus en willen we eens nadenken over ons leven. In de advent worden de dagen ook korter en het wordt buiten steeds vroeger donker. De profeet Johannes roept ook ons op om eens na te denken waar wij het leven van onszelf en van anderen donker maken. (hier wordt 'donker' symbolisch gebruikt).

Schrijf op wegwijzers een aantal woorden die ons zeggen dat we hiermee de wereld donker maken. De wegwijzers hangen rond in de kerk, of liggen op de grond in de cirkel. Vraag aan de kinderen om bij elke wegwijzer een woord te vinden die ons weer op de goede weg brengt. Dit mogen ze op de keerzijde van de wegwijzer schrijven. Als iedereen klaar is draaien we één voor één de wegwijzers om. Zo kunnen we de kinderen laten aanvoelen dat we ons letterlijk omkeren en een andere weg nemen: de weg naar het licht!

Donkere woorden voor op de wegwijzers: ruzie, pesten, boos zijn, vechten, schelden, ikke en de rest kan stikken, hebzucht, hoogmoed, liegen, roddelen...

Lichte woorden voor op de wegwijzers: vriendschap, samen spelen, lief zijn, iemand helpen, lieve woorden, wij allemaal samen, delen, vriendelijkheid, eerlijkheid, oprechtheid...

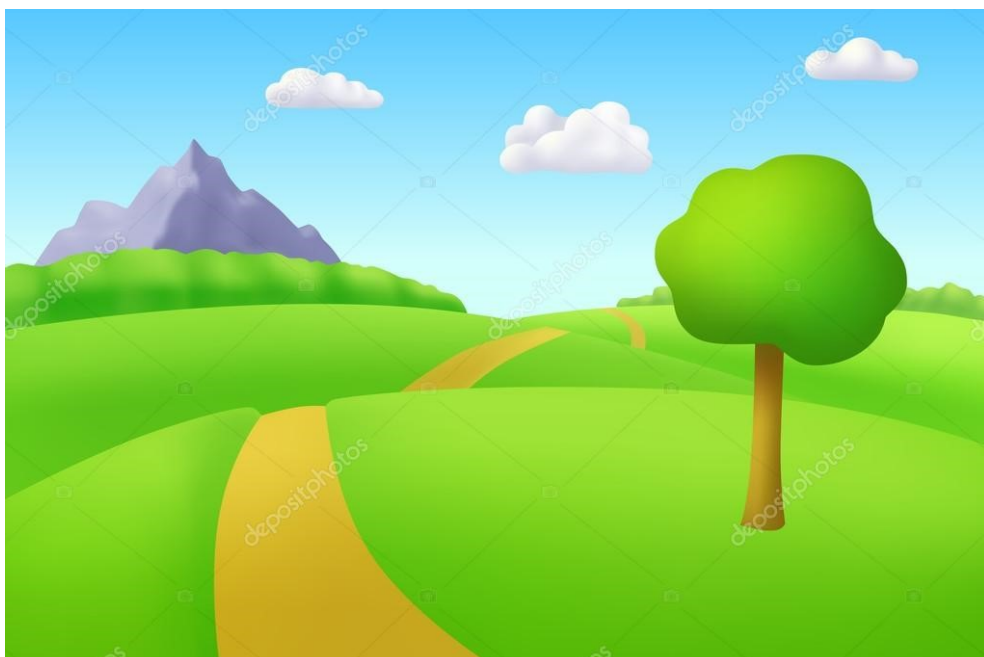
Meditatiemoment

Laat de kinderen in de kerk/ruimte een plekje zoeken dat voor hen een stukje 'woestijn' is, een plaats waar ze stil kunnen zitten en even nadenken. Of laat heel zachte muziek spelen zodat ze het stil kunnen maken in zichzelf. Als het weer en de omgeving het toelaten, kun je ze ook even buiten de ruimte laten gaan om een eigen 'woestijn'-plekje op te zoeken. Laat ze een hele poos nadenken over hoe ze zich het best kunnen voorbereiden op Kerstmis (niet: welke geschenkjes geef ik ..., maar: Hoe zal ik mij bekeren? Wat kan ik voor een ander doen?...) Daarna komen we terug samen en zeggen de kinderen wat ze bedacht hebben.

Als er tijd over is kunnen de kinderen het verhaal van Johannes de Doper aan de hand van de foto's met hun eigen woorden herschrijven. Eronder schrijven ze bij de weg hoe zij zich willen omkeren/bekeren en de goede weg gaan.

Schrijf met je eigen woorden het verhaal van Johannes de Doper.
Schrijf bij elke foto een zinnetje.

Schrijf op de tekening woorden die zeggen dat je op de goede weg bent.